

Foto: Koos Dansen

Stadsganzen in Utrecht

Vincent de Boer

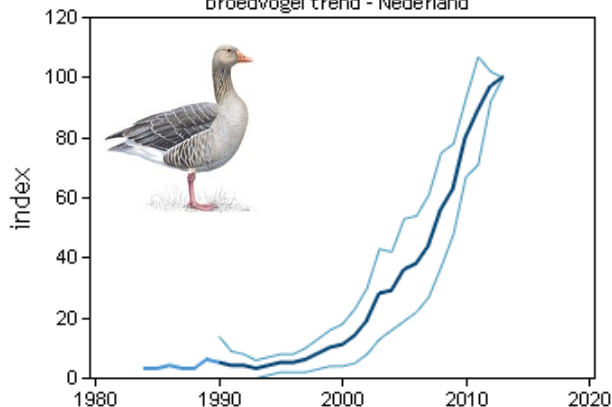
Sovon

Stadsganzen in Utrecht

- **Aanleiding**
- **Methode**
- **Resultaten 2016 & 2017**
- **Lokaal ganzenbeheer**

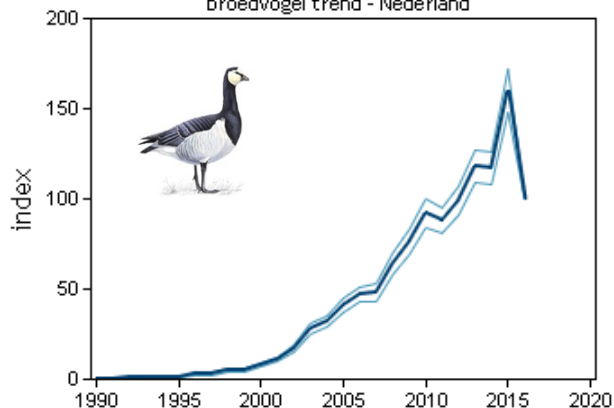
Zomerganzen NL

Grauwe Gans (broedvogels)
broedvogel trend - Nederland

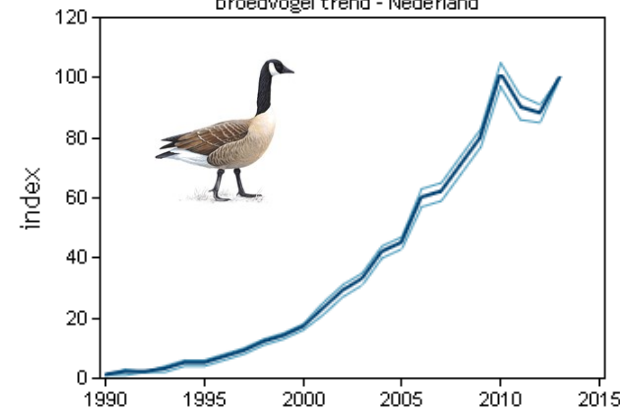
© Netwerk Ecologische Monitoring (Sovon, CBS)

Brandgans
broedvogel trend - Nederland

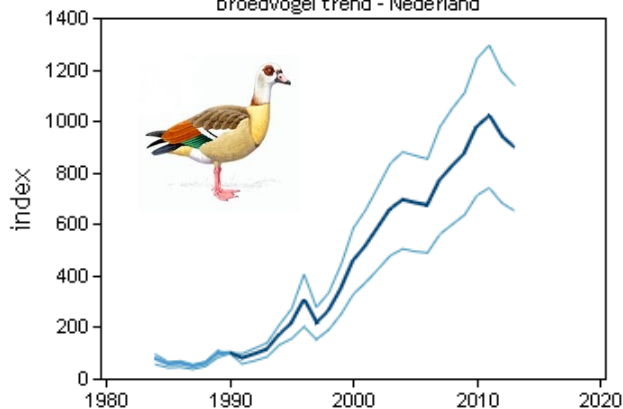
© NEM (Sovon, CBS, provincies)

Grote Canadese Gans
broedvogel trend - Nederland

© Netwerk Ecologische Monitoring (Sovon, CBS)

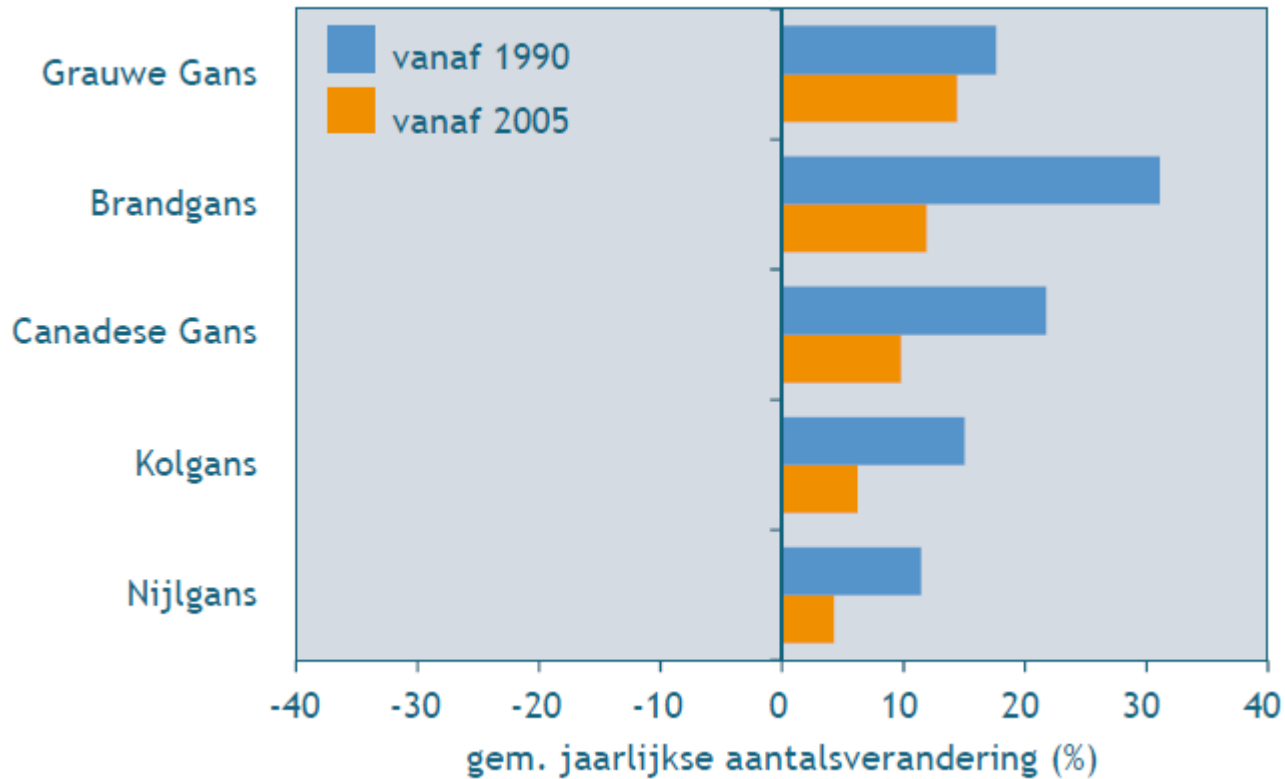
Nijlgans (broedvogels)
broedvogel trend - Nederland

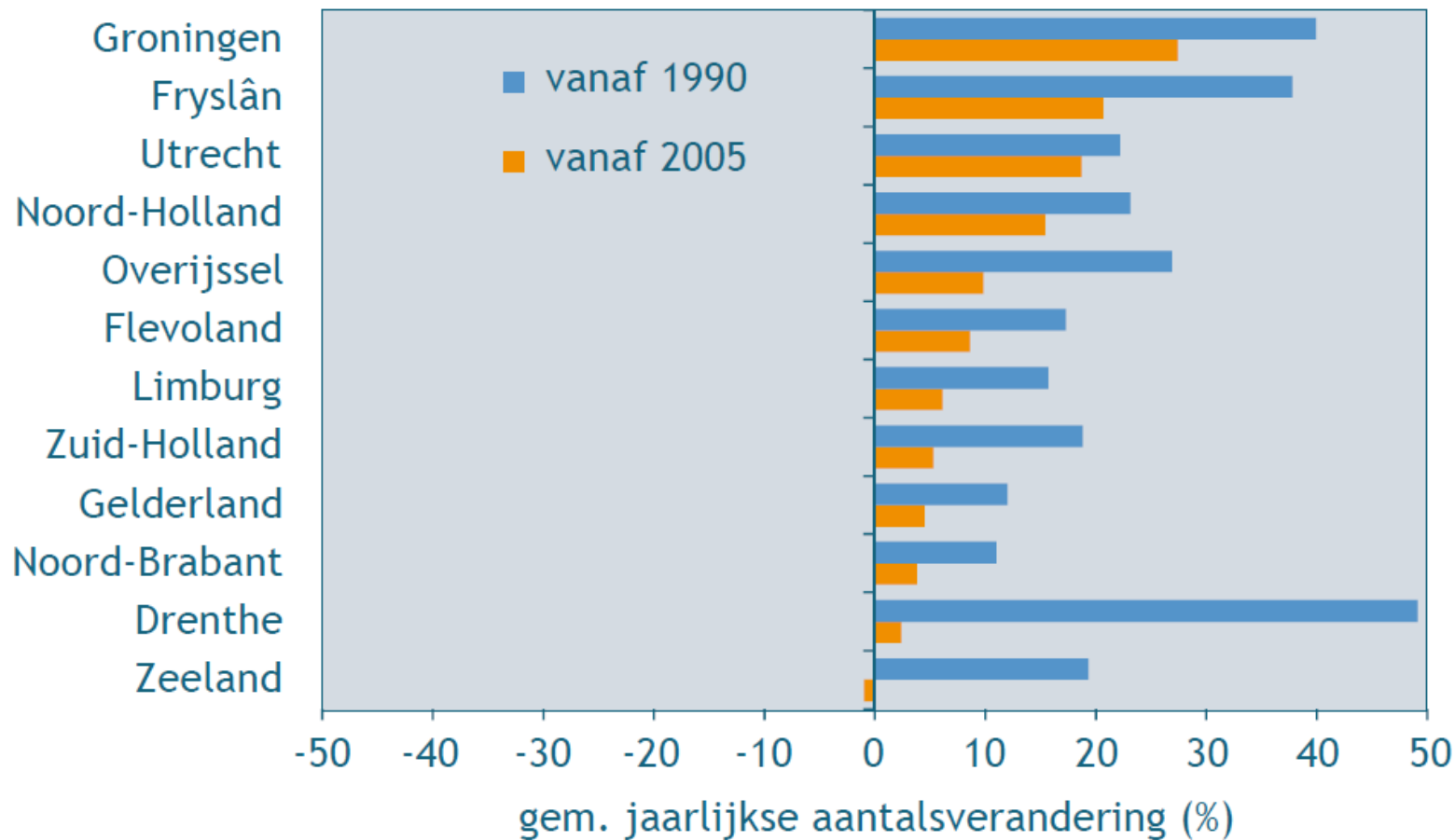
© Netwerk Ecologische Monitoring (Sovon, CBS)

	2012	2014
	Sovon (~)	KNJV
Kolgans	6.100	7.000
Grauwe Gans	439.000	450.000
Soepgans	10.500	?
(Grote) Canadese Gans	31.000	49.000
Brandgans	52.200	69.000
Nijlgans	44.000	45.000
Allen incl. overig	582.920	620.000

Zomerganzen - aantalsveranderingen

Zomerganzen - relatieve toename per provincie

Aanleiding telling Utrecht

- **Stedelijk gebied blijkt steeds belangrijker**
- **Kennislacune verspreiding**
- **Kennislacune aantallen**
- **Kennislacune aantalsontwikkeling**

Lauwersgracht, Arnhem, Google Streetview

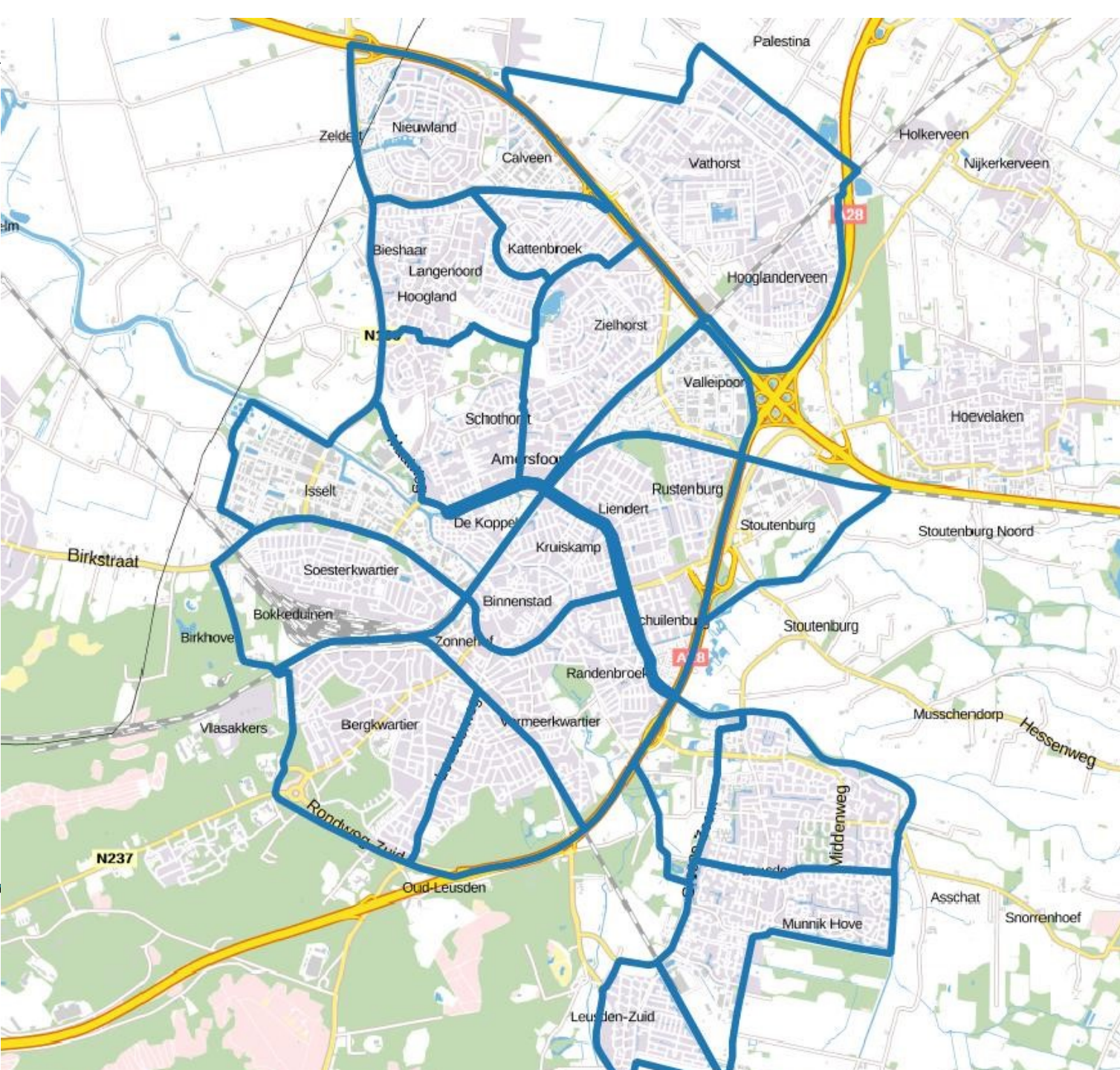
© 2018 Google
© 2018 Google

© 2009 GeoBasis-DE/BKG

Google Earth

Methode

- **Proefvlakken**
- **1 volledige ronde tussen 15 maart en 15 april**
- **Vervoer (fiets)**
- **Territoria i.p.v. nestentelling**
- **Vergelijkbare jaarlijkse inspanning**
- **(Jongentelling)**

Habitat

- **Veilige broedplaats (eiland, achter hek, verkeer)**
- **Gras (kort)**

Tellingen 2016 & 2017

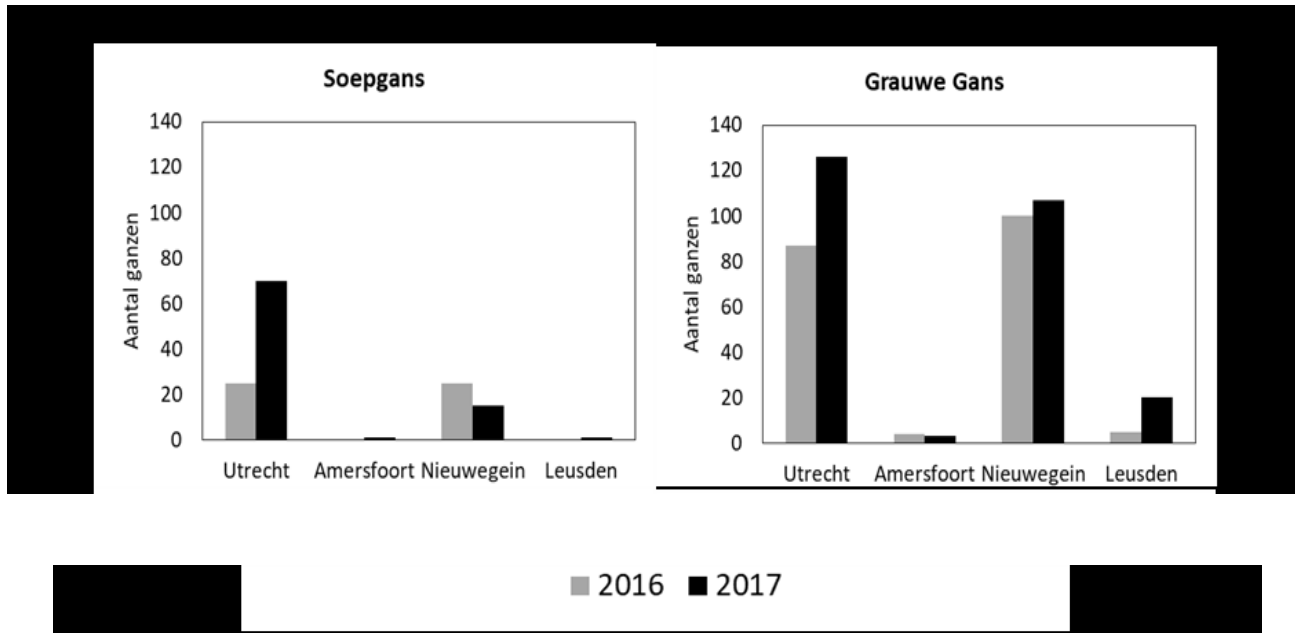
	Grauwe		Soep		Canadees		Brand		Nijl	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Utrecht	69	135	25	70	35	43	5	28	69	135
Amersfoort	2	4	0	1	19	48	0	0	2	4
Nieuwegein	12	6	25	15	9	10	0	71	12	6
Leusden	1	1	0	1	2	8	0	0	1	1

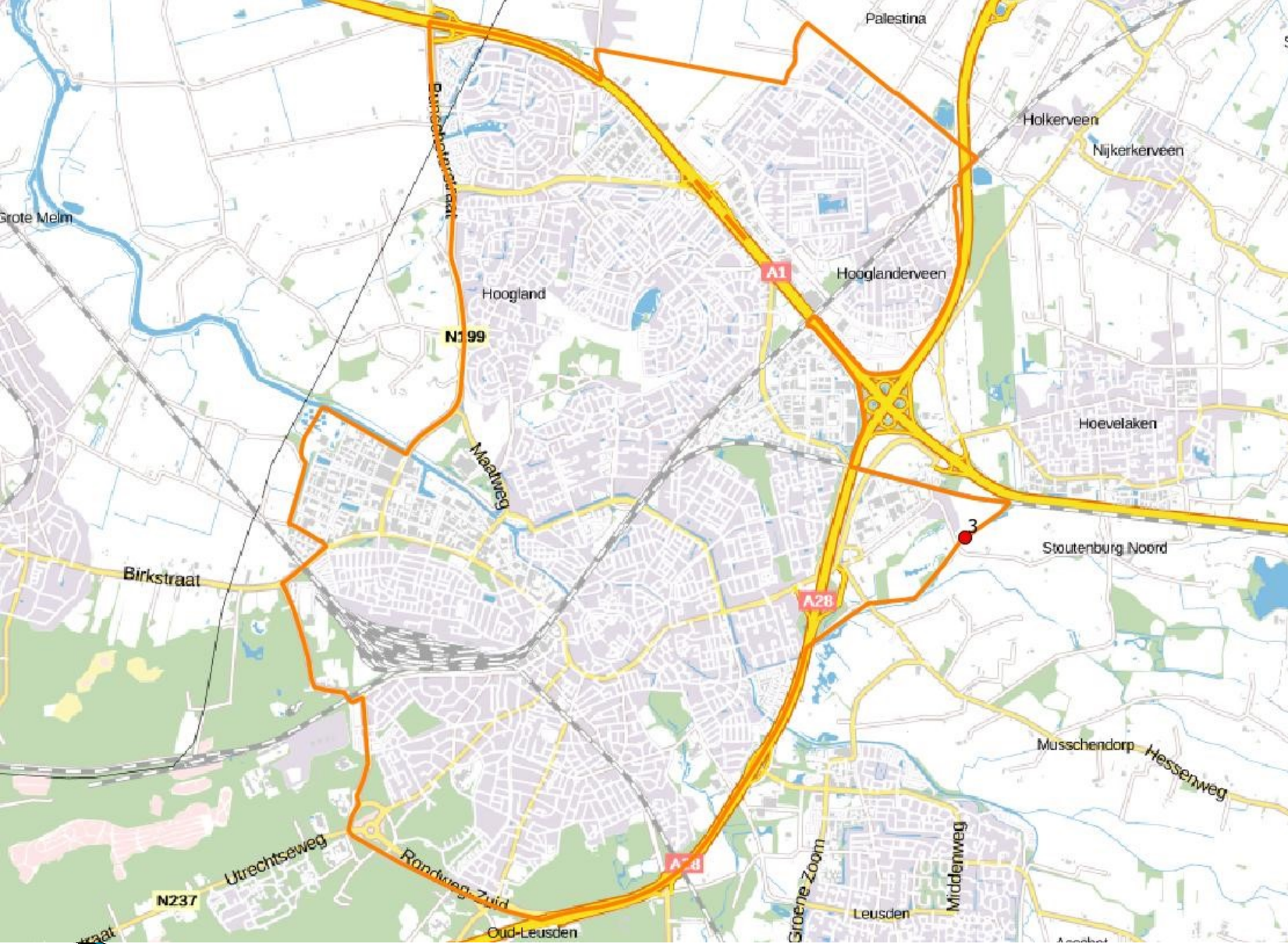
Vergelijk Grauwe Gans Arnhem 2012: 749 territoria

2014: 563 territoria

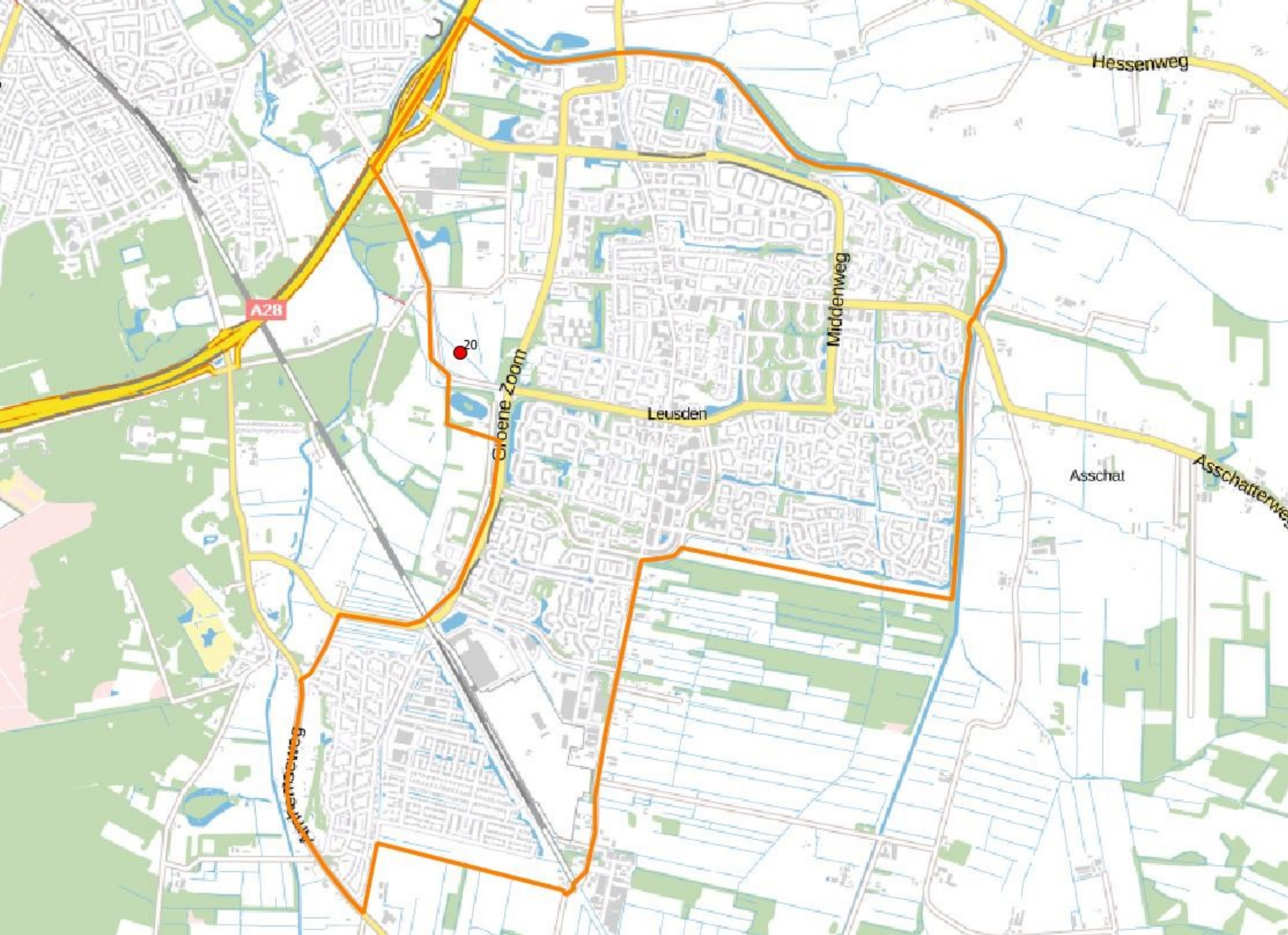
Vergelijk Nijlgans Arnhem

2014: 47 territoria

Grauwe Gans 2017 Amersfoort

Grauwe Gans 2017 Leusden

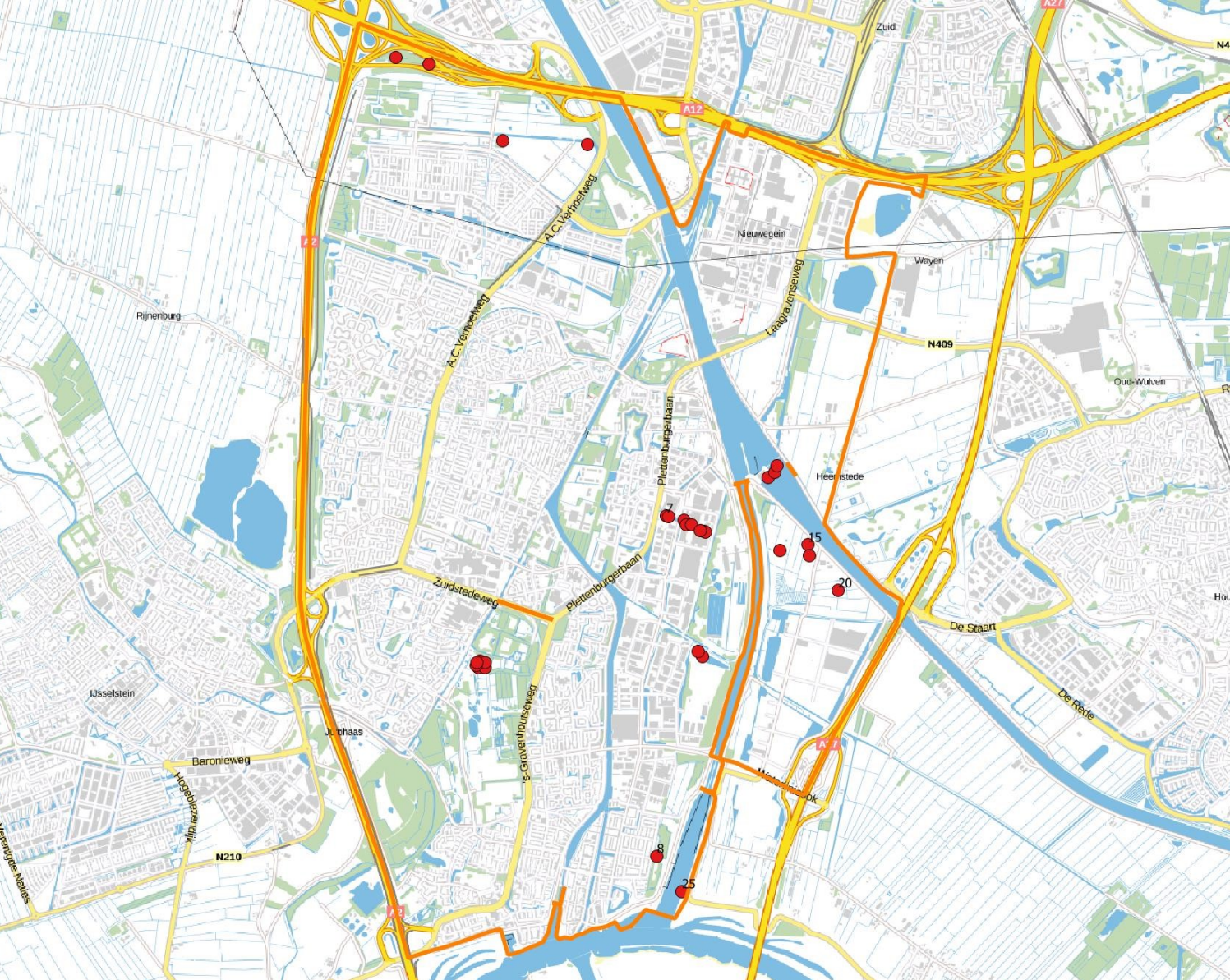

© 2018 Google
Image © 2018 Aerodata International Surveys

Google Earth

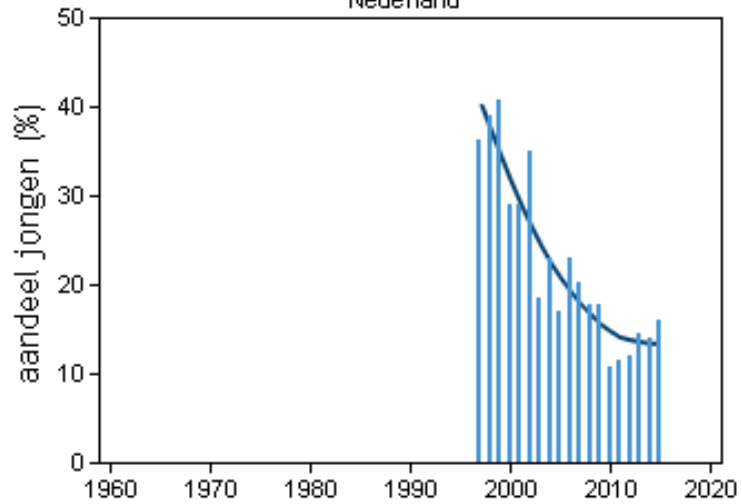

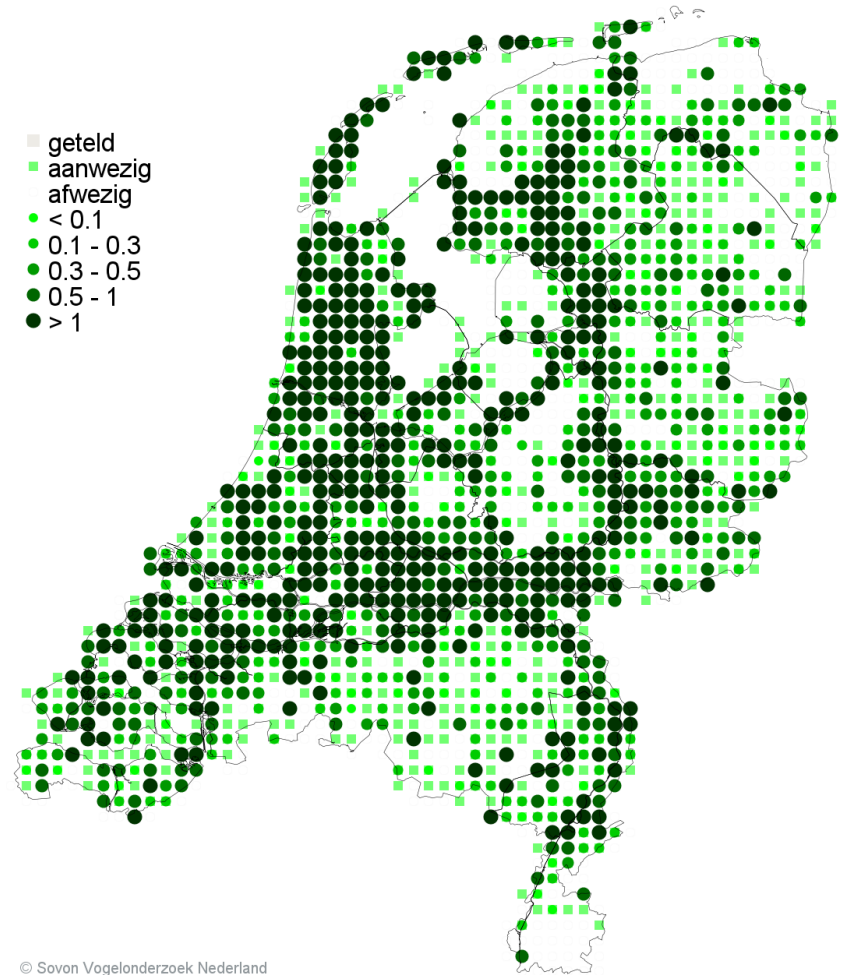
Grauwe Gans 2017 Nieuwegein

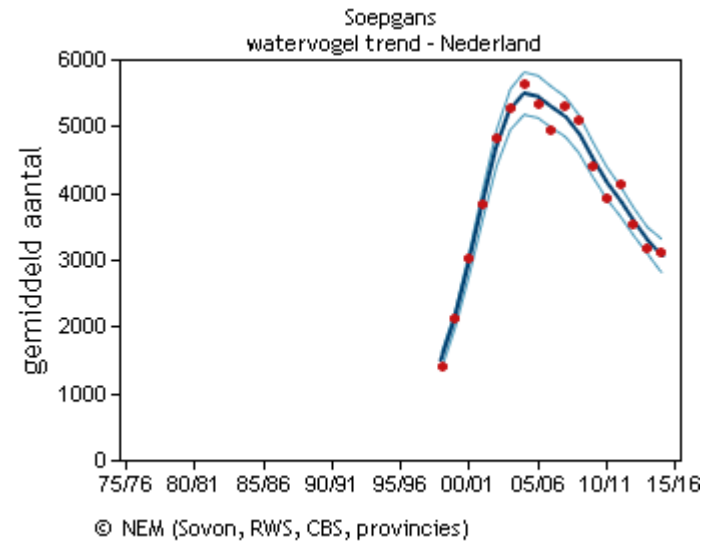
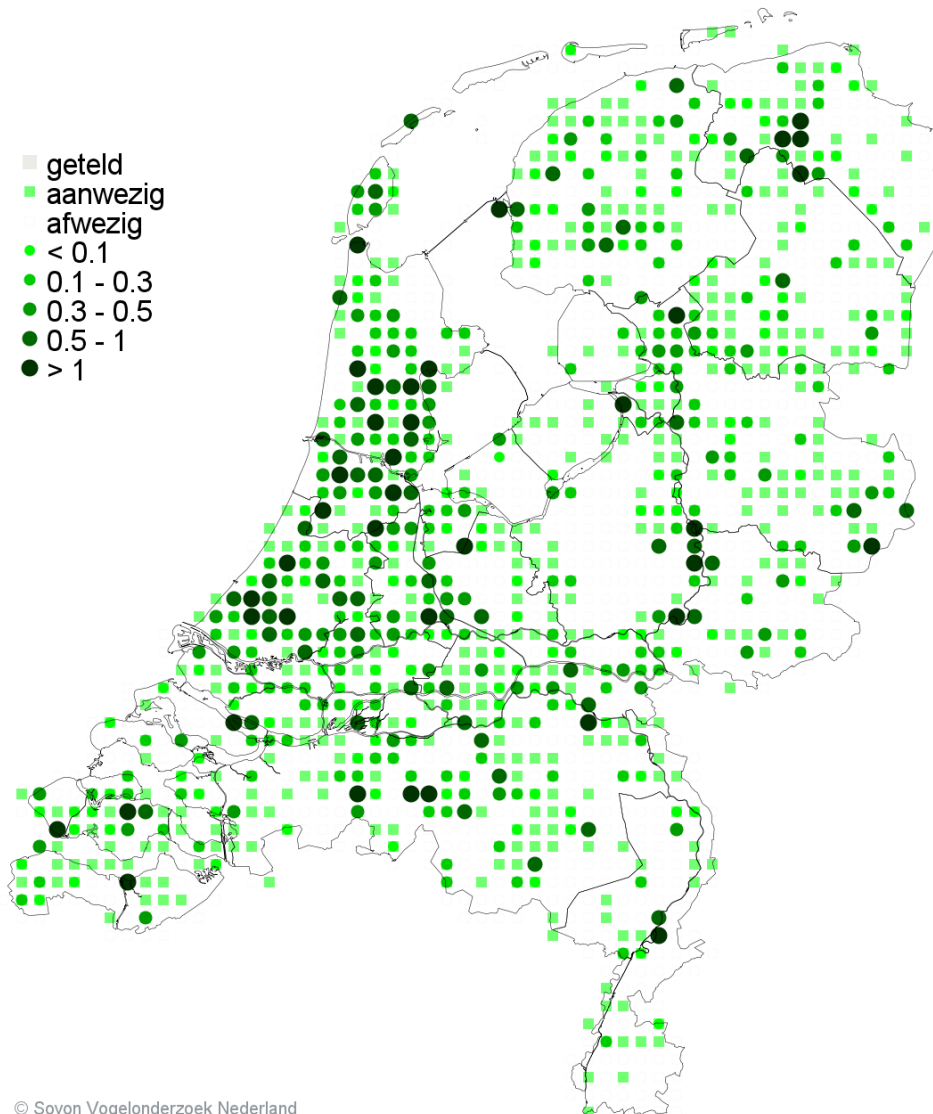
Grauwe Gans
Nederland

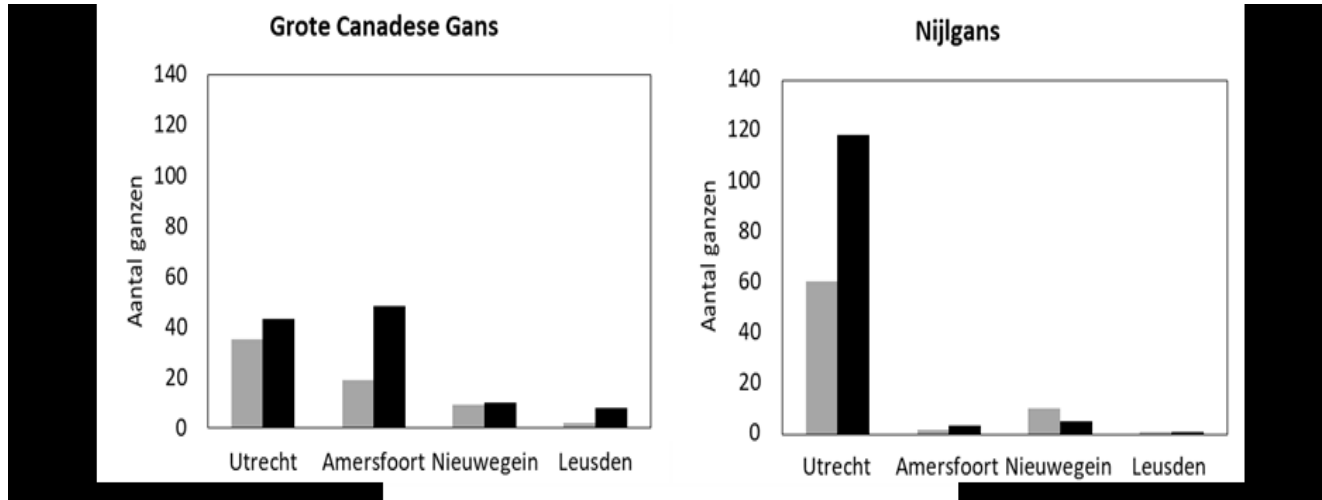

© Sovon Vogelonderzoek Nederland

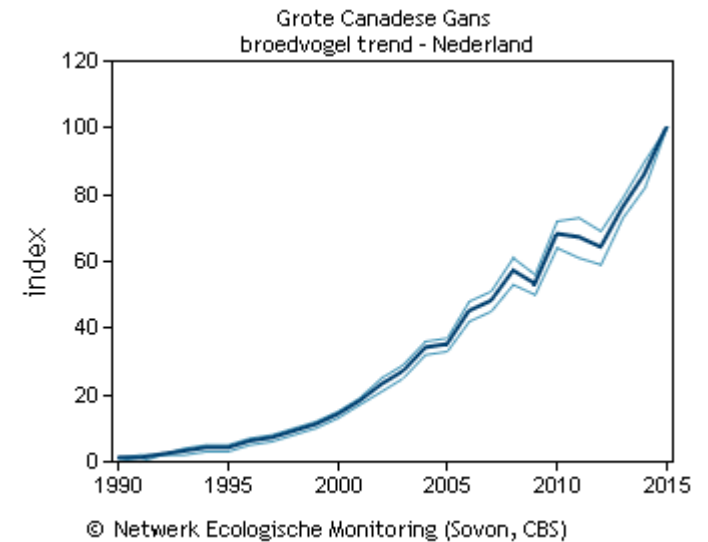
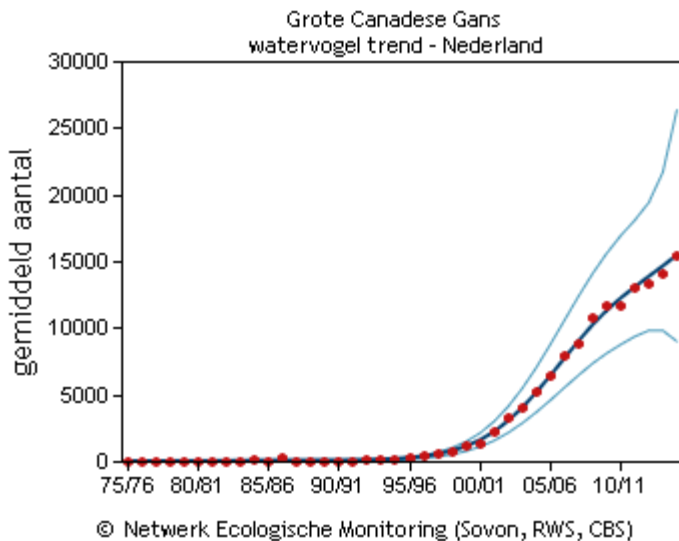
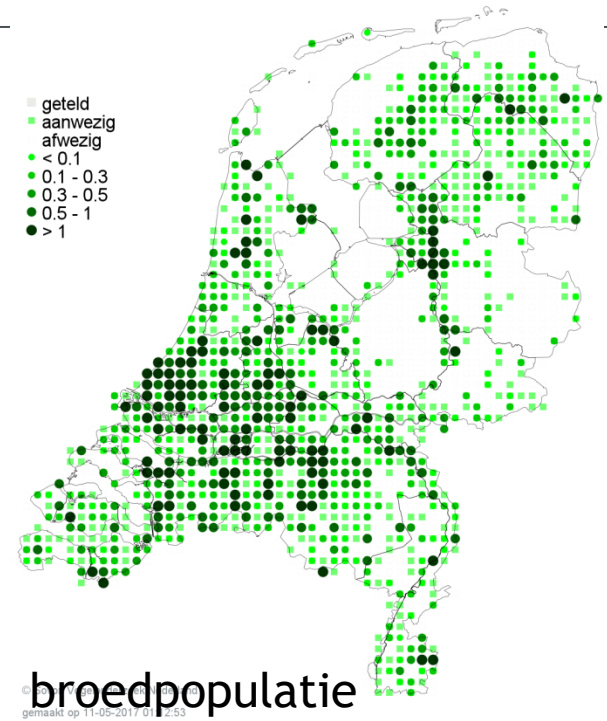
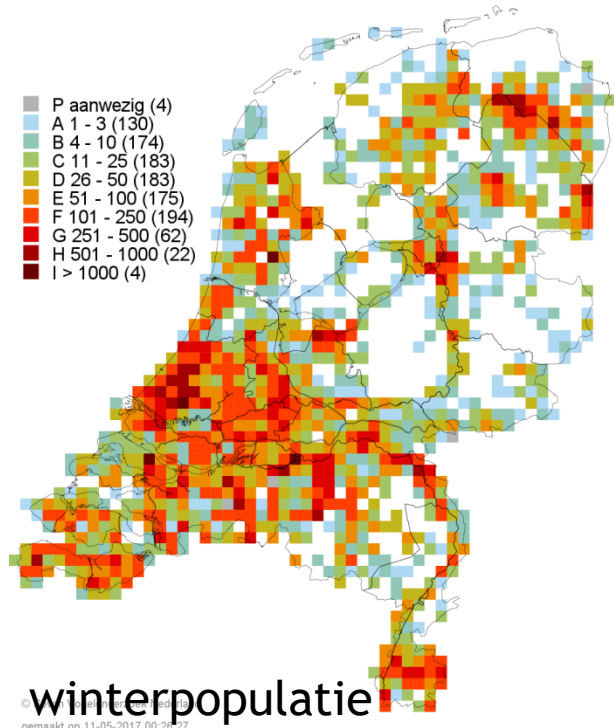
© Sovon Vogelonderzoek Nederland
gemaakt op 28-01-2018 12:31:20

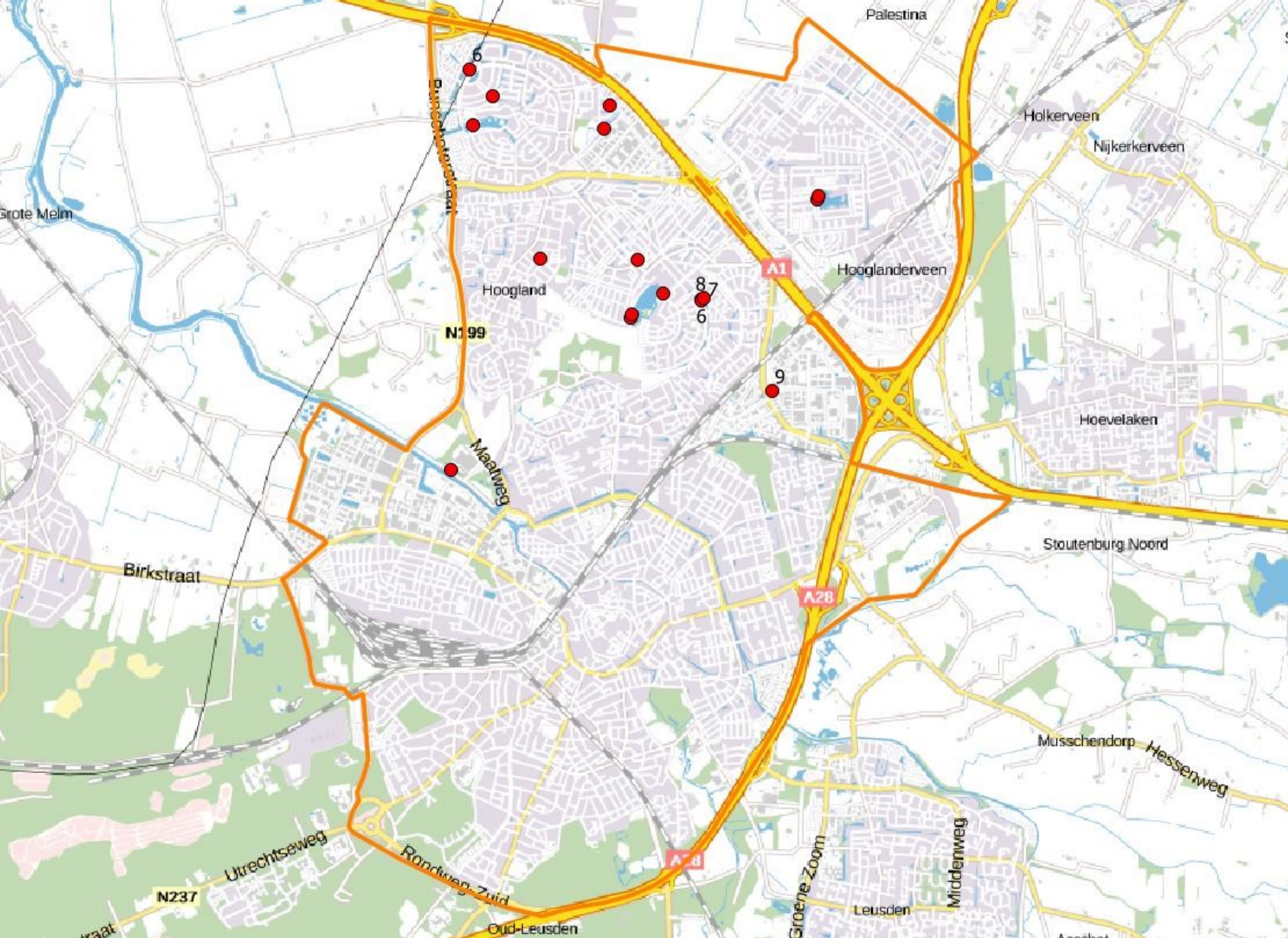

■ 2016 ■ 2017

Grote Canadese Gans 2017 Amersfoort

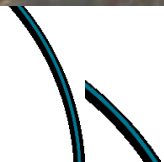

Grote Canadese Gans 2017 Leusden

© 2018 Google
© 2018 Google

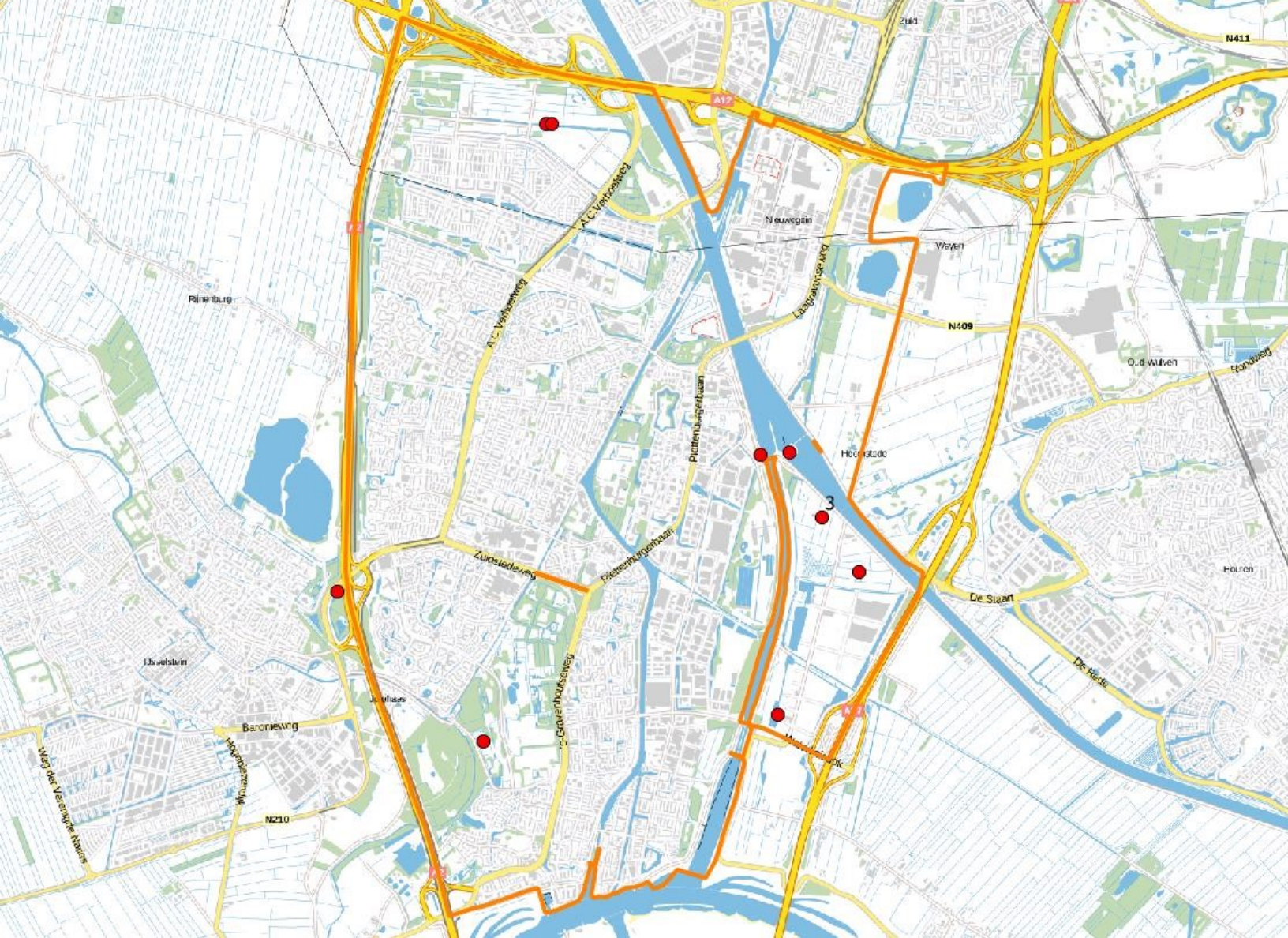
Google Earth

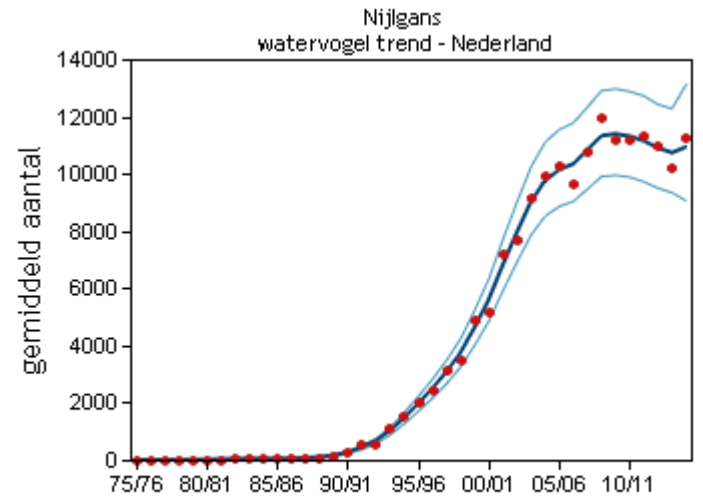

Grote Canadese Gans 2017 Utrecht

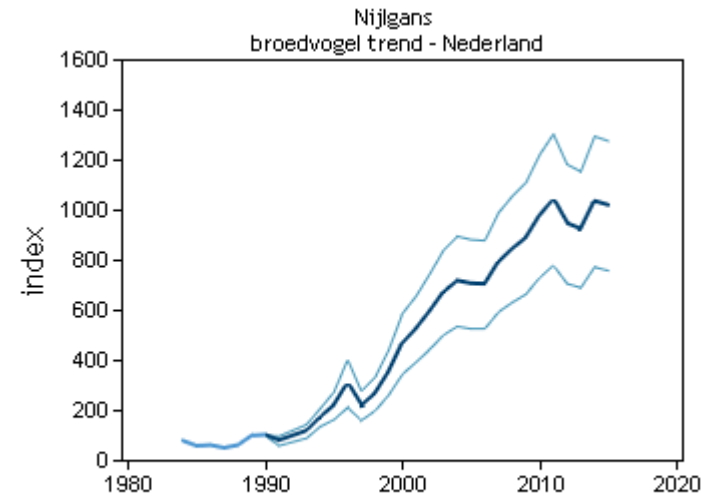

Grote Canadese Gans 2017 Nieuwegein

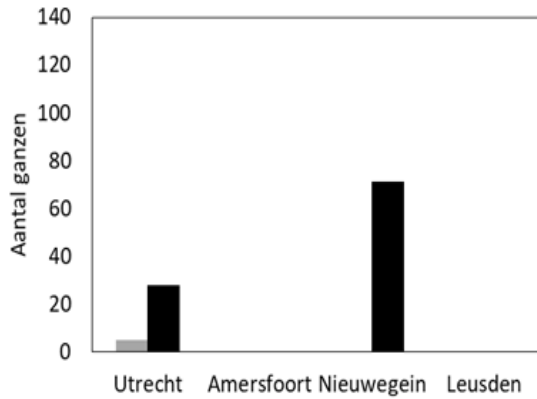

© Netwerk Ecologische Monitoring (Sovon, RWS, CBS)

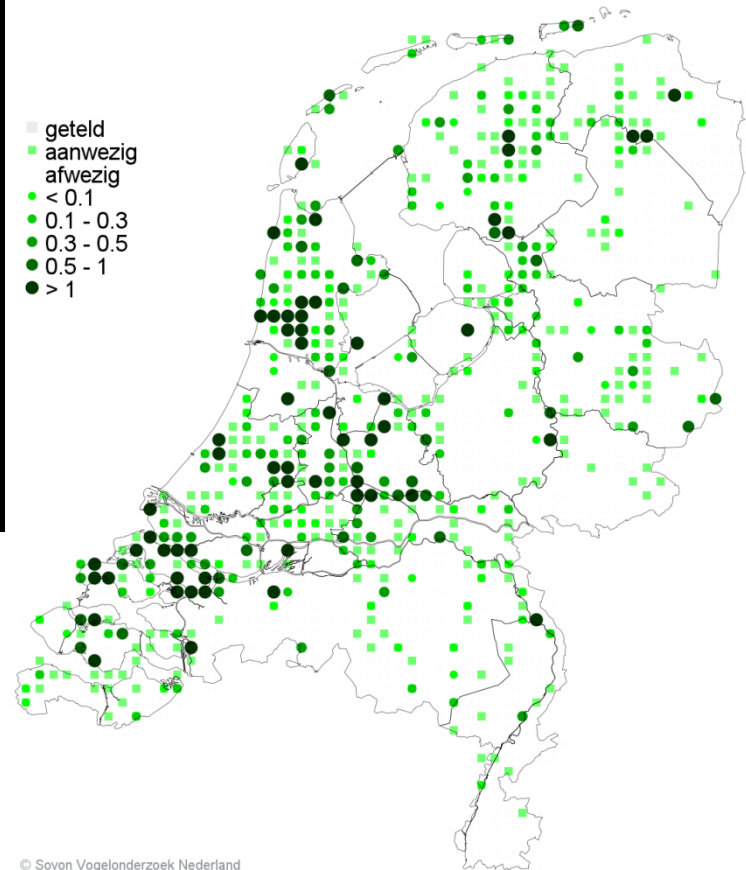

© Netwerk Ecologische Monitoring (Sovon, CBS)

Brandgans

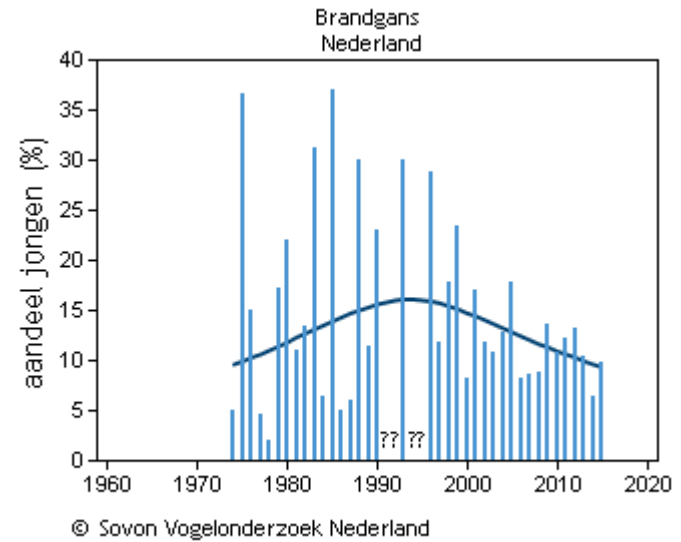
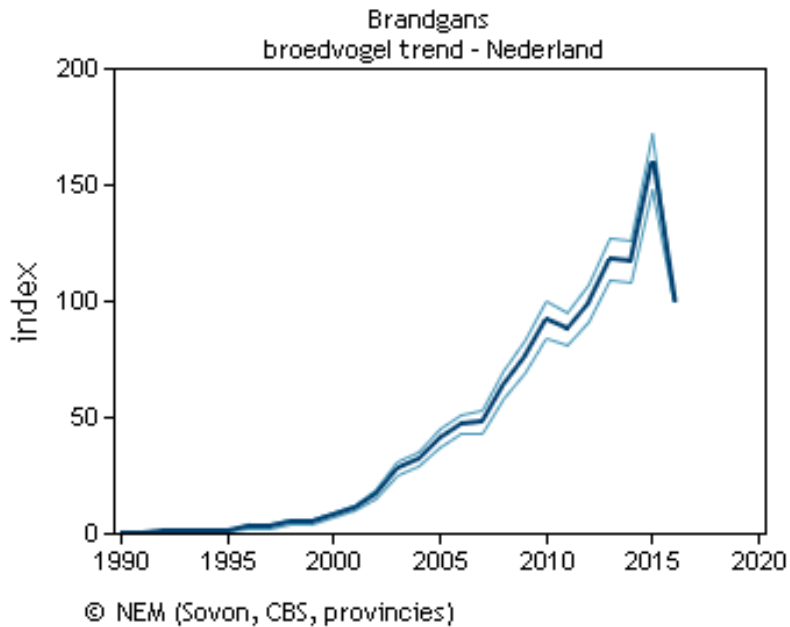
■ 2016 ■ 2017

© Sovon Vogelonderzoek Nederland
gemaakt op 28-01-2018 11:52:34

Foto: H.P. van der Jeugd

Vooruitblik, waar gaat dit heen?

- **Jongentelling in 2017**
- **Grauwe Gans (Utrecht 15% met pullen)**
- **Grote Canadese Gans (Utrecht 32% met pullen, Amersfoort 12,5% met pullen)**

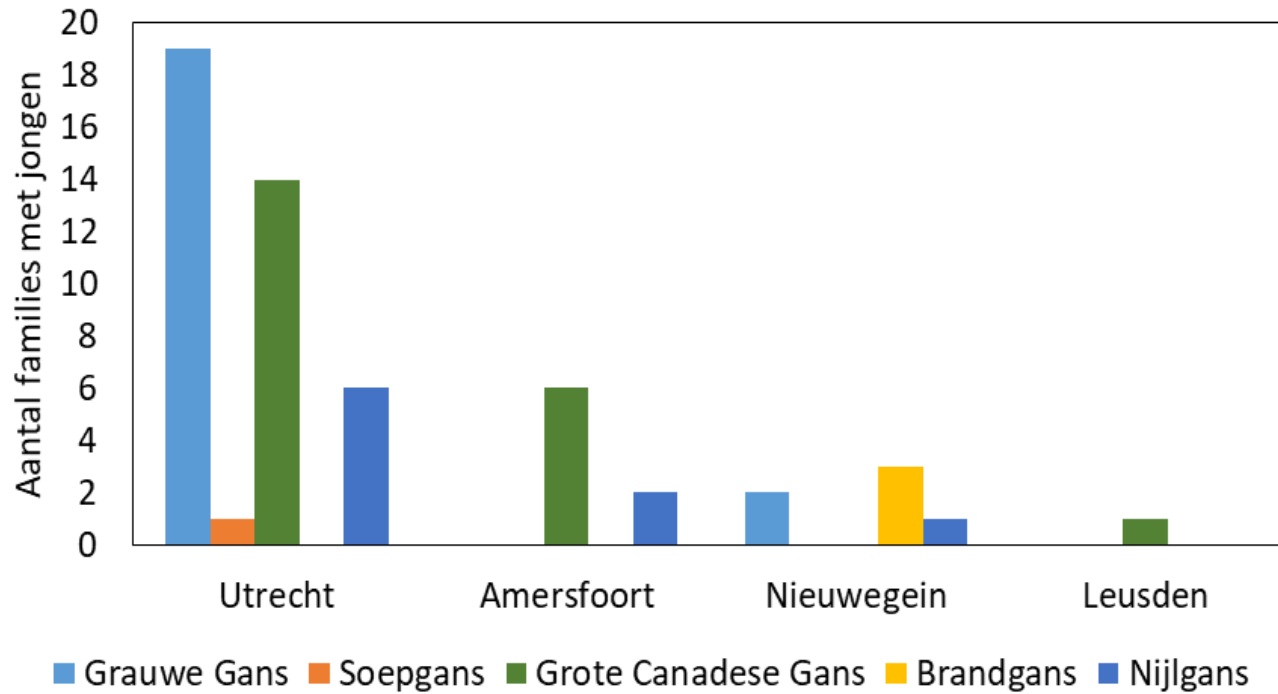
Aantal families in 2017

Tabel 3. Aantal families met jongen (#fam), en het gemiddelde aan jongen per succesvol paar (fam. grootte) in vier Utrechtse gemeenten in 2017

	Utrecht		Amersfoort		Nieuwegein		Leusden	
	#fam	fam. grootte	#fam	fam. grootte	#fam	fam. grootte	#fam	fam. grootte
Grauwe Gans	19	4.9	0	-	2	3.5	0	-
Soepgans	1	3	0	-	0	-	0	-
Grote Canadese Gans	14	3.6	6	6.2	0	-	1	6.0
Brandgans	0	-	0	-	3	1.7	0	-
Nijlgans	6	5.7	2	4.0	1	2	0	-

Aantal families in 2017

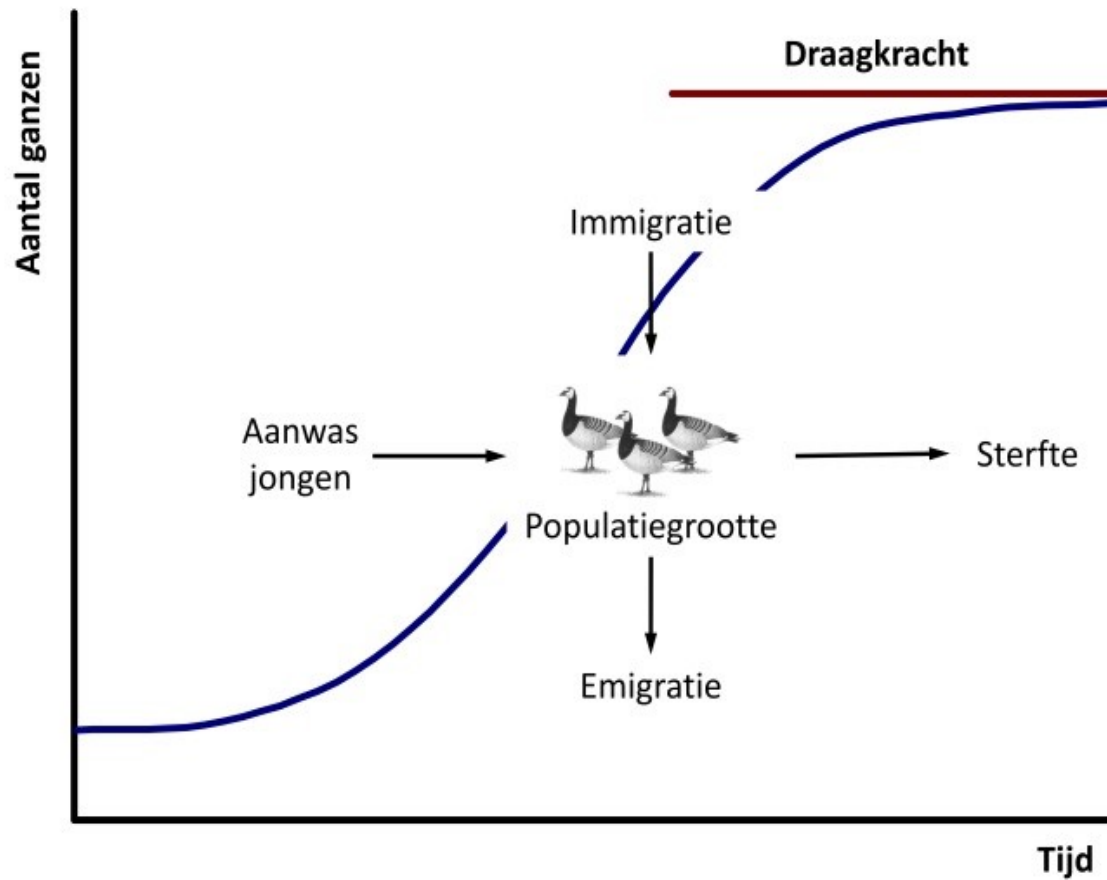
Jongentelling 2017

Lokaal ganzenbeheer

- Vanuit ganzenbeheerteam beheer in klaverbladen langs A2, A12 en A28
 - 309 nesten behandelt
 - 1804 eieren geprikt
 - 112 broedende ganzen geschoten
 - tussen 20 maart en 10 mei
- Op tramremise Nieuwegein
 - In maart 2017
 - 5 nesten behandelt
 - 25 eieren geprikt, broedende ganzen geschoten
 - Door vegetatieveranderingen minder nesten dan in voorgaande jaren

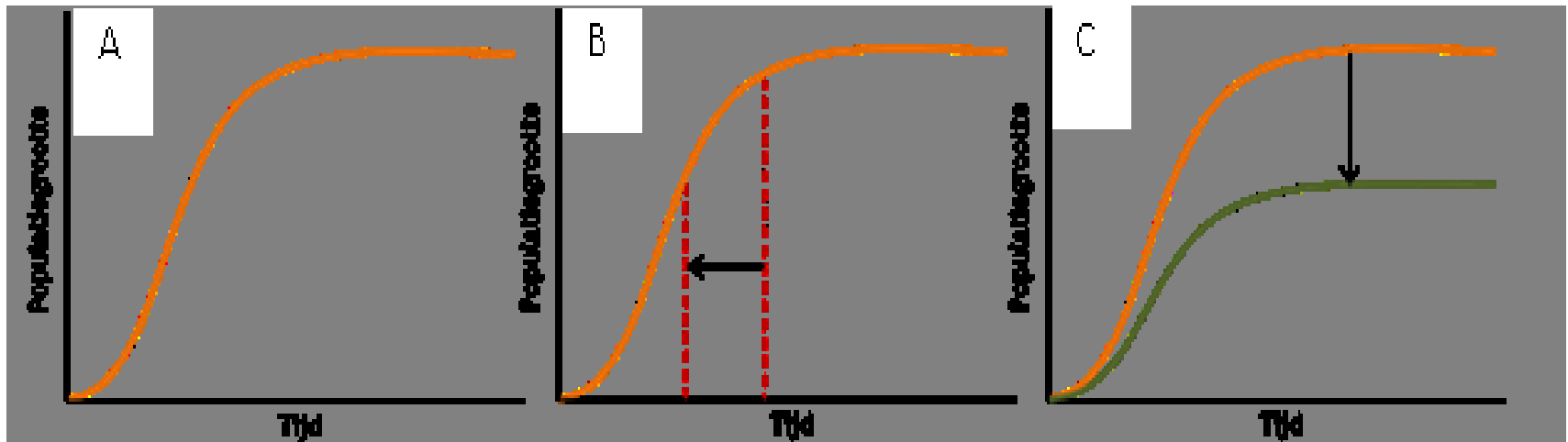
Populatiedynamiek

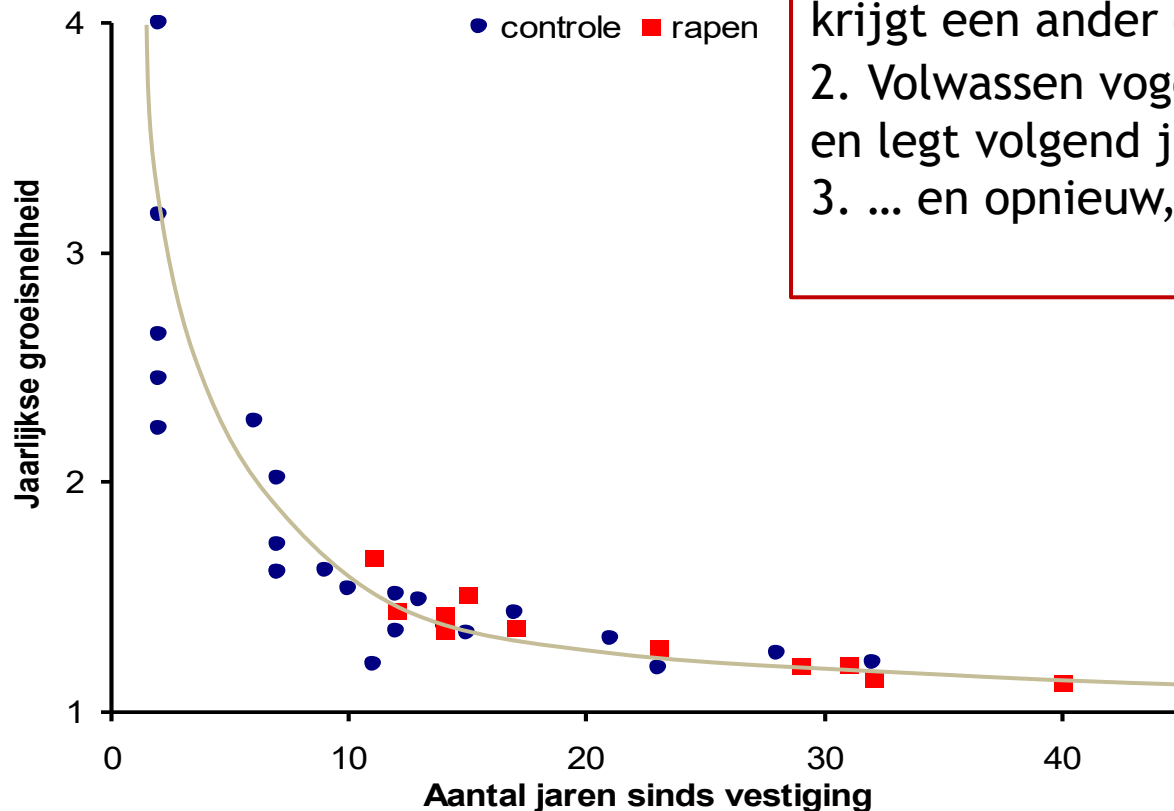
Ganzenbeheer

Scenario jacht

Scenario verandering draagkracht habitat

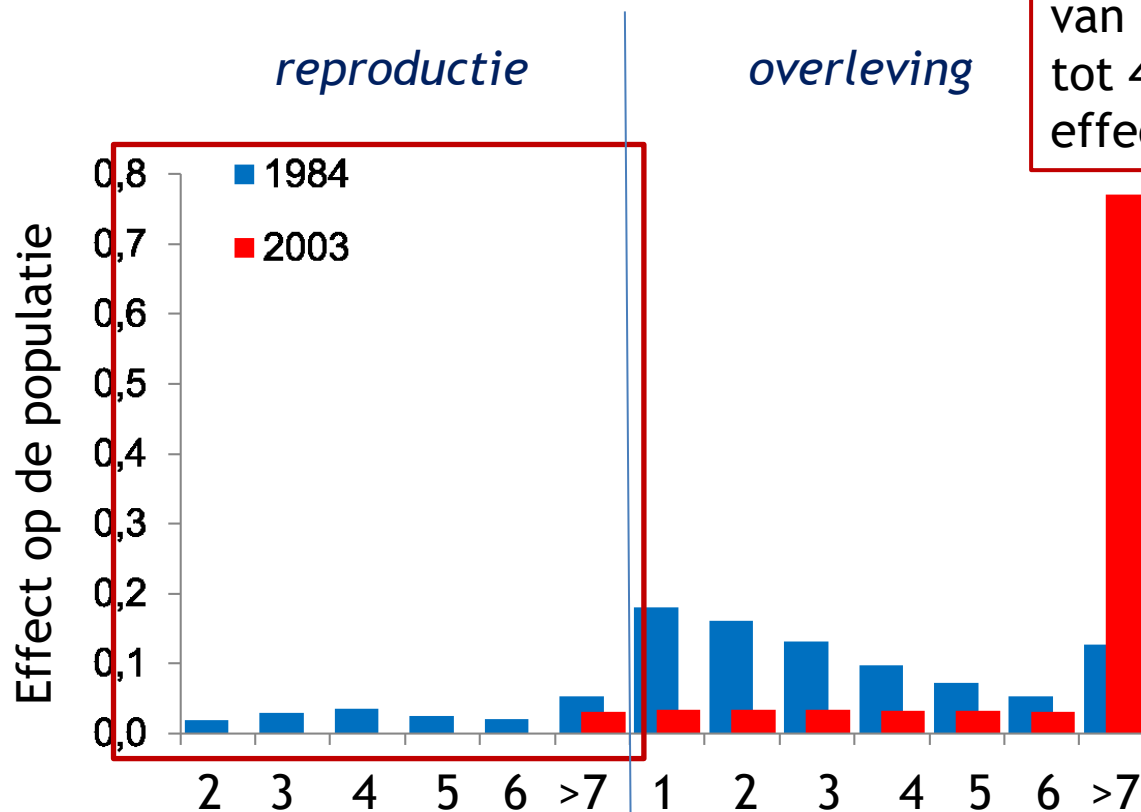
Ganzenbeheer

Rapen van eieren is niet effectief:

1. Meeste eieren worden nooit een volwassen gans; voor elk geraapt ei krijgt een ander ei meer kansen.
2. Volwassen vogel blijft buiten schot en legt volgend jaar opnieuw ...
3. ... en opnieuw, en opnieuw ...

Ganzenbeheer

Dank voor uw aandacht

